

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	27

BİRİNCİ BÖLÜM

FİKRÎ HAK HİMÂYESİNİN KAPSAMI VE HUKUKÎ TEMELLERİ

§ 1. HUKUKÎ HİMÂYE ZARURETİ VE HAK SAHİBİNE TANINAN YETKİLER.....	33
I. HİMÂYİYİ ZARURİ KILAN HÂLLER.....	33
II. HAKKIN HİMÂYESİ İÇİN SAHİBİNE TANINAN YETKİLER.....	36
§ 2. FİKRÎ HAK HİMÂYESİNİN KAPSAMI.....	39
I. GENEL OLARAK.....	39
II. HAKKIN KONUSU YÖNÜNDEN HİMÂYENİN KAPSAMI.....	40
III. HAKKIN ÖZNESİ YÖNÜNDEN HİMÂYENİN KAPSAMI	45
A. ESER VE BAĞLANTILI HAK SAHİPLERİ İLE ONLARIN MİRASÇILARI	46
B. MALÎ HAK VE RUHSATLARI KANUN VEYA SÖZLEŞMEYLE İKTİSAP EDENLER.....	47
C. MANEVÎ HAKLARI KULLANMA YETKİSİNİ HAİZ OLANLAR.....	49
IV. YER YÖNÜNDEN HİMÂYENİN (TERİTORYAL) KAPSAMI	50
A. GENEL OLARAK.....	50
B. TÜRK VATANDAŞLARI.....	51
C. YABANCILAR.....	52
V. YABANCI UNSURLU ÖZEL HUKUK İLİŞKİLERİNDEN DOĞAN HİMÂYE TALEPLERİNE UYGULANACAK HUKUK.....	54
A. GENEL OLARAK.....	54
B. TELİF HAKKI İHLÂLİ VE İŞLEMLERİNE UYGULANACAK HUKUK.....	56
VI. HİMÂYENİN ZAMAN BAKIMINDAN KAPSAMI	59
A. HİMÂYENİN BAŞLANGICI.....	59
B. HİMÂYENİN SÜRESİ.....	60
§ 3. HİMÂYENİN MİLLETLERARASI HUKUK TEMELLERİ.....	63
I. GENEL OLARAK.....	63

II. FİKRÎ HAKLARIN HİMÂYESİNE MÂTUF MİLLETLERARASI SÖZLEŞMELER	64
III. SÖZLEŞMELERDE YER ALAN TEMEL PRENSİPLER	66
A. ASGARÎ HAKLAR PRENSİBİ	67
B. ULUSAL MUAMELE PRENSİBİ.....	69
C. OTOMATİK KORUMA PRENSİBİ	71
D. KORUMANIN BAĞIMSIZLIĞI PRENSİBİ	72
IV. FİKRÎ HAK TAHDİD VE İSTİSNALARININ TÂBİ OLDUĞU PRENSİPLER	73
A. TAHDİD VE İSTİSNALARIN HUKUKÎ ZEMİNİ	73
B. TAHDİD VE İSTİSNALARIN ÇERÇEVESİ: ÜÇ BASAMAK TESTİ.....	76
1. Birinci Basamak: Tahdid ve İstisnaların Belirli ve Özel Hâllere İnhisar Etmesi.....	77
2. İkinci Basamak: Tahdid ve İstisnaların Eserin Normal Kullanımıyla Çelişmemesi.....	78
3. Üçüncü Basamak: Tahdid ve İstisnaların Hak Sahibinin Meşru Menfaatlerine Makul Olmayacak Şekilde Zarar Vermemesi.....	79
§ 4. HİMÂYENİN ANAYASAL TEMELLERİ	81
I. ANAYASA VE FİKRÎ MÜLKİYET HAKLARI	81
II. FİKRÎ HAKLARIN ANAYASA NORMLARI ÇERÇEVESİNDE HİMÂYESİ.....	86
A. GENEL OLARAK	86
B. NORM DENETİMİ YOLUYLA HİMÂYE.....	87
1. Soyut Norm Denetimi (İptal Davası)	88
2. Somut Norm Denetimi (İtiraz Yolu).....	90
C. BİREYSEL BAŞVURU YOLUYLA HİMÂYE	95
1. Genel Olarak	95
2. Bireysel Başvuru Yoluyla Himâyenin Şartları.....	96
a) Kamu Gücünü Kullanan Bir Organın İşlemi, Eylemi veya İhmâlinin Bulunması.....	96
b) İhlâl Edilen Hakkın T.C. Anayasasının Yanısıra AİHS ile de Korunuyor Olması.....	97
c) İhlâl Karşı Başvurulabilecek Adlî, İdarî ve Yargısal Yolların Tüketilmiş Olması	99
d) AYM'ne Başvurunun Süresinde ve Usulüne Uygun Olarak Yapılmış Olması	99
3. Bireysel Başvuru Konu Olmuş Fikrî Haklarla İlgili Bazı Örnekler	100
§ 5. HİMÂYENİN FİKRÎ HUKUK TEMELLERİ	105

İKİNCİ BÖLÜM

MAHİYETİ VE TEZAHÜR BİÇİMLERİYLE FİKRÎ HAK İHLÂLLERİ

Ş 6. FİKRÎ HAKKIN İHLÂLİ VE HUKUKÎ MAHİYETİ	111
I. GENEL OLARAK.....	111
II. FİKRÎ HAKLARA TECÂVÜZ VE İHLÂL KAVRAMI.....	112
III. İHLÂLİN KONUSU VE MAĞDURLARI	113
A. İHLÂLİN KONUSU	113
B. İHLÂLİN MAĞDURLARI	114
IV. İHLÂLİN UNSURLARI	115
A. GENEL OLARAK.....	115
B. MÜDÂHALENİN HUKUKA AYKIRI OLMASI	116
1. Hukuka Aykırılık Kavramı.....	116
2. Temel Koruma Normlarının İhlâli	118
3. Ahlâk Kurallarının Kasten İhlâli.....	119
4. Mutlak Haklar Dışındaki Hakları Koruyan Normların İhlâli	119
5. Nisbî Hakları Koruyan Kuralların İhlâli	121
6. Hukuka Aykırı Fiilin Tezahür Biçimleri	121
C. HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİNİN BULUNMAMASI.....	122
1. Genel Olarak.....	122
2. Genel Anlamda Hukuka Uygunluk Sebepleri.....	123
a) Hak Sahibinin Rızasına Dayanan Müdâhaleler.....	124
i. Rıza sağlıklı ve serbest bir iradeye dayanmalıdır:.....	124
ii. Rızanın konusunu tasarruf edilebilir hak ve menfaatler oluşturmalıdır:	125
iii. Rıza himâye konusu hakka müdâhaleden evvel verilmiş olmalıdır:.....	126
iv. Rıza hukukun aradığı şekle uygun olarak beyan edilmelidir:	126
v. Rızanın konusu ve kapsamı belli olmalıdır:	128
b) Üstün Nitelikli Kamu Menfaati Mülâhazasına Dayanan Sebepler.....	129
c) Hususî Menfaat Mülâhazasına Dayanan Sebepler	130
3. Fikrî Hukuka Mahsus Hukuka Uygunluk Sebepleri	131
a) Kamu Düzeni Mülâhazasına Dayanan Sebepler	132
b) Kamu Yararı Mülâhazasına Dayanan Sebepler	132

i.	Mevzuat ve içtihatlardan yararlanma serbestisi:.....	133
ii.	Resmî meclis ve umumî toplantılarda söylenen söz ve nutuklar:.....	134
iii.	Eğitim-öğretim amacıyla temsil serbestisi:	136
iv.	Eğitim ve öğretim için seçme ve toplama eserler meydana getirme serbestisi:.....	137
v.	Genel iktibas serbestisi:	140
vi.	Basın iktibasları:	146
vii.	Engelli istisnası:.....	149
c)	Hususî Menfaat Mülâhazasına Dayanan Hukuka Uygunluk Sebepleri	149
§ 7.	FİKRÎ HAK İHLÂLLERİNİN TEZAHÜR BİÇİMLERİ.....	155
I.	GENEL OLARAK	155
II.	MANEVÎ HAKLARIN İHLÂLİ	156
A.	GENEL OLARAK	156
B.	ESERİ UMUMA ARZ YETKİSİNİN İHLÂLİ	158
C.	ADIN BELİRTİLMESİ YETKİSİNİN İHLÂLİ	160
D.	ESERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINI MENETME YETKİSİNİN İHLÂLİ.....	163
E.	ESERİN ASLINA ERİŞİM YETKİSİNİN İHLÂLİ	165
F.	MANEVÎ HAKLARLA BİRLİKTE KİŞİLİK HAKKININ DA İHLÂLİ.....	166
III.	MALÎ HAKLARIN İHLÂLİ	169
A.	İŞLEME VE DERLEME HAKLARININ İHLÂLİ.....	169
1.	İşlenme Eser Üzerindeki Hakların İhlâli.....	170
2.	Derleme Eser Üzerindeki Hakların İhlâli.....	171
B.	ÇOĞALTMA HAKKININ İHLÂLİ	172
C.	YAYMA HAKKININ İHLÂLİ	174
1.	Genel Olarak	174
2.	Kiralama Hakkının İhlâli.....	176
3.	Kamuya Ödünç Verme Hakkının İhlâli.....	178
D.	TEMSİL HAKKININ İHLÂLİ	179
1.	Genel Olarak	179
2.	Doğrudan Temsil Hakkının İhlâli	180
3.	Dolaylı Temsil Hakkının İhlâli	181
E.	UMUMA İLETİM HAKKININ İHLÂLİ	181
F.	ESERİN YENİDEN SATIŞINDAN PAY ALMA HAKKININ İHLÂLİ.....	184

G. AYNI FİİL İLE HEM MALÎ HEM DE MANEVÎ HAKLARIN İHLÂLİ.....	185
IV. BAĞLANTILI HAKLARIN İHLÂLİ.....	188
A. GENEL OLARAK.....	188
B. İCRACI SANATÇI HAKLARININ İHLÂLİ.....	189
C. FONOGRAM YAPIMCISI HAKLARININ İHLÂLİ.....	191
D. RADYO-TV YAYINCILARI HAKLARININ İHLÂLİ	193
E. FİLM YAPIMCISI HAKLARININ İHLÂLİ.....	196

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VASITASI VE MECRALARI YÖNÜNDEN ÖZELLİK ARZEDEN FİKRÎ HAK İHLÂLLERİ

§ 8. GENEL OLARAK.....	201
§ 9. DİJİTAL ORTAM VE MECRALARDA FİKRÎ HAK İHLÂLLERİ.....	203
I. GENEL OLARAK.....	203
II. DİJİTAL ORTAMDA İHLÂLE MARUZ KALABİLECEK TELİF HAKLARI	205
A. MALÎ HAKLAR	205
1. Çoğaltma Hakkının İhlâli.....	206
2. Umuma İletim Hakkının İhlâli	207
B. MANEVÎ HAKLAR	208
III. SORUMLULUĞUN HUKUKÎ ALTYAPISI	209
IV. SORUMLULUĞUN SÜJELERİ	212
A. GENEL OLARAK.....	212
B. İÇERİK SAĞLAYAN (<i>CONTENT PROVIDER</i>) VE SORUMLULUĞU	213
1. Tanımı ve Mahiyeti.....	213
2. Başkasına Ait İçeriğin İnternet Mecrasına Yüklenmesinden Sorumluluk	216
3. Başkasına Ait İçeriğe Bağlantı Kurulmasından (Link Verme) Sorumluluk	218
4. Sorumluluğun Şartları	225
C. YER SAĞLAYAN (<i>HOSTING PROVIDERS</i>) VE SORUMLULUĞU	227
1. Tanımı ve Mahiyeti.....	227
2. Sorumluluğun Şartları	229
D. ERİŞİM SAĞLAYAN (<i>ACCESS PROVIDERS</i>) VE SORUMLULUĞU	233
1. Tanımı ve Mahiyeti.....	233
2. Sorumluluğun Şartları	233

E. SOSYAL AĞ SAĞLAYICISI (<i>SOCIAL NETWORK PROVIDER</i>) VE SORUMLULUĞU	235
F. TOPLU KULLANIM SAĞLAYAN VE SORUMLULUĞU	239
G. BULUT BİLİŞİM HİZMETLERİNDE YAŞANABİLECEK HAK İHLÂLLERİ	241
1. Bulut Bilişimin Tanımı ve Mahiyeti.....	241
2. Bulut Bilişim Hizmet Modelleri	242
a) Altyapı Hizmeti	242
b) Yazılım Hizmeti	243
c) Platform Hizmeti	243
3. Bulut Bilişim Hizmetlerinden Kaynaklanabilecek Fikrî Hak İhlâlleri	243
a) Altyapı Hizmeti Sunumunda Olabilecek İhlâller	244
b) Yazılım Hizmeti Sunumunda Olabilecek İhlâller	245
c) Platform Hizmeti Sunumunda Olabilecek İhlâller	248
4. Bulut Bilişim Hizmet Sağlayıcısının Sorumluluğu	248
H. BİREYSEL İNTERNET KULLANICISI VE SORUMLULUĞU	250
1. Tanımı ve Mahiyeti	250
2. İnternet Ortamındaki İçeriğin Basit Kullanımı.....	251
3. İnternet Ortamındaki Eserin Kişisel Bilgisayarın Sâbit Diskine İndirilmesi	253
İ. ELEKTRONİK TİCARET HİZMETİ SAĞLAYANLARIN SORUMLULUĞU	256
1. Genel Olarak	256
2. E-Ticaret Hizmet Aktörleri.....	257
3. Hizmet Sağlayıcılarının Sorumlulukları.....	258
§ 10. YAPAY ZEKÂ YOLUYLA FİKRÎ HAKLARIN İHLÂLİ.....	263
I. GENEL OLARAK	263
A. YAPAY ZEKÂNIN MAHİYETİ	263
B. YAPAY ZEKÂNIN TELİF HUKUKUNA ETKİLERİ	266
II. FİKRÎ MAHSULLERİN YAPAY ZEKÂ GİRDİSİ OLARAK KULLANILMASI SURETİYLE İHLÂLİ	268
A. GENEL OLARAK	268
B. İHLÂL EDİLEBİLECEK MALÎ HAKLAR.....	269
1. Çoğaltma Hakkının İhlâli	270
2. İşleme Hakkının İhlâli	270
3. Umuma İletim Hakkının İhlâli.....	272

C. İHLÂL EDİLEBİLECEK MANEVÎ HAKLAR	273
1. Umuma Arz Hakkının İhlâli	273
2. Adın Zikredilmesini İsteme Hakkının İhlâli	274
3. Eserde Değişiklik Yapılması Hakkının İhlâli	274
D. FİKRÎ MAHSULÜN GİRDİ OLARAK KULLANIMININ CAİZ OLDUĞU HALLER	275
1. Fikrî Mahsul Sahibinin Rızası	276
2. Koruma Süresi Biten Mahsullerin Kullanılması	278
3. Tahdit ve İstisnalar Dâhilinde Kullanım	278
III. YAPAY ZEKÂ ÇIKTILARI VE FİKRÎ HAK İHLÂLİ TEŞKİL ETMESİ	283
A. YAPAY ZEKÂ ÇIKTILARININ HUKUKÎ STATÜSÜ	283
1. Genel Olarak	283
2. Yapay Zekânın Otonom Çıktılarının Mahiyeti	284
3. Yapay Zekâ Destekli Üretimlerin Mahiyeti	285
B. YAPAY ZEKÂ ÇIKTISININ FİKRÎ HAK İHLÂLİ TEŞKİL ETMESİ	288
§ 11. RADYO-TELEVİZYON YAYIN PLATFORMLARI ÜZERİNDEN FİKRÎ HAK İHLÂLİ	295
I. KAVRAM VE MAHİYETİ	295
II. SORUMLULUK VE KAPSAMI	297
§ 12. BASIN YOLUYLA FİKRÎ HAK İHLÂLİ	301
I. GENEL OLARAK	301
II. KULLANILAN VASITA VE İHLÂLE KONU ESERİN NİTELİĞİ	303
III. HUKUKÎ SORUMLULUĞUN SÜJELERİ	306
A. SÜRELİ VEYA SÜRESİZ YAYININ ESER SAHİBİ	307
B. SÜRELİ YAYININ SAHİBİ	307
C. SÜRELİ YAYIN SAHİBİNİN TEMSİLCİSİ	310
D. SÜRELİ OLMAYAN (SÜREKLİ) YAYININ YAYIMCISI	311
E. SÜRELİ OLMAYAN YAYININ BASIMCISI	314
IV. SÜRELİ VEYA SÜRESİZ YAYIN SAHİPLİĞİNİN İHLÂLDEN SONRA DEĞİŞMESİ	316
§ 13. BAŞKASININ FİİLİNDEN SORUMLULUK HÂLLERİ	319
I. GENEL OLARAK	319
II. SORUMLULUĞUN HUKUKÎ MAHİYETİ	320
III. İŞLETME SAHİBİNİN FSEK 66'DAN KAYNAKLANAN SORUMLULUĞU	323
A. GENEL OLARAK	323

B. SORUMLULUĞUN SÜJELERİ	323
1. İşletme Kavramı	323
2. İşletme Sahibi	325
3. Müstahdem	326
4. Temsilci	327
C. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	329
1. Genel Olarak	329
2. Zararlı Bir Sonucun Mevcudiyeti	330
3. Zararlı Sonuç Çalışanın Davranışından Meydana Gelmiş Olması	330
4. Davranışın Hukuka Aykırı Olması	330
5. Zararlı Sonuca Yol Açan Davranışın Hizmetin İfası Sırasında Gerçekleşmesi	331
6. İşletme Sahibi ile Çalışan Arasında Bağımlılık İlişkisinin Bulunması	332
7. Zararlı Sonuçla Çalışanın Fiili Arasında Uygun İlliyyet Bağının Bulunması	332
IV. ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞU	333
A. GENEL OLARAK	333
B. ADAM ÇALIŞTIRANIN SORUMLULUĞUNUN TELİF HAKKI İHLÂLLERİNE TATBİKİ	335
V. AİLE REİSİNİN SORUMLULUĞU	337
A. GENEL OLARAK	337
B. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	339
1. Ev Başkanlığı Münasebetinin Bulunması	340
2. Zararlı Sonucun Gözetime Muhtaç Kişilerin Fiilinden Doğmuş Olması	341
3. Aile Reisinin Kurtuluş Beyyinesi Getirememiş Olması	341

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FİKRÎ HAK İHLÂLLERİNE KARŞI HUKUKÎ HİMÂYE YOLLARI

§ 14. HUKUKÎ HİMÂYEYE MÂTUF DAVALARIN MÂHİYETİ VE TASNİFİ	345
I. GENEL OLARAK	345
II. İSTENEN HİMÂYENİN NİTELİĞİNE GÖRE DAVALAR	346
A. EDÂ DAVALARI	346
B. TESPİT DAVALARI	348

C. İNŞÂÎ DAVALARI	349
III. İHLÂL EDİLEN HAKKIN NİTELİĞİNE GÖRE DAVALAR	350
IV. AÇILABİLMESİ İÇİN KUSUR VE ZARAR GEREKİP GEREKMEDİĞİNE GÖRE DAVALAR.....	351
V. TECÂVÜZE VEYA SONUÇLARINA YÖNELİK OLMASINA GÖRE DAVALAR ..	352
§ 15. TECÂVÜZE YÖNELİK HUKUK DAVALARI	355
I. GENEL OLARAK.....	355
II. TECÂVÜZÜN MEN'İ DAVASI	356
A. TANIMI VE MAHİYETİ	356
B. DAVANIN ŞARTLARI.....	358
1. Bir Tecâvüz Tehlikesinin Mevcut Olması	358
2. Müdâhalenin Hukuka Aykırı Olması	361
3. İlliyet Bağı Bulunması	363
4. Kusurun ve Zararın Şart Olmaması	364
C. DAVACI VE DAVALI SIFATLARI	366
D. DAVANIN SONUÇLARI	369
1. Kararın Niteliği.....	369
2. Kararın Muhtevâsı	369
III. TECÂVÜZÜN REF'İ DAVASI	373
A. TANIMI VE MAHİYETİ	373
B. DAVANIN ŞARTLARI.....	375
1. Başlamış ve Devam Eden Bir Tecâvüzün Bulunması.....	375
2. Fiilin Hukuka Aykırı Olması	377
3. İlliyet Bağı Bulunması	378
4. Kusurun ve Zararın Şart Olmaması	379
C. MANEVÎ HAKLARA MÂTUF TECÂVÜZÜN REF'İ	380
1. Genel Olarak.....	380
2. Umuma Arz Hakkına Mâtuf Tecâvüzün Ref'i.....	382
a) Mahiyet ve Muhtevâsı	382
b) Ref Yöntemleri	387
3. Adın Belirtilmesi Hakkına Mâtuf Tecâvüzün Ref'i	390
a) Genel Olarak	390
b) Anonimlik Hakkına Tecâvüz Hâlinde.....	391
c) Adın Belirtilmemiş Olması Hâlinde	394
d) Adın Münasip Şekilde Belirtilmemiş Olması Hâlinde.....	397

e) Ref Yöntemleri.....	398
4. Kaynak Göstermeye Mâtuf Tecâvüzlerin Ref'i	402
a) Genel Olarak.....	402
b) Kaynak Göstermenin Anlamı ve Önemi.....	404
c) Kaynak Göstermeye Mâtuf Tecâvüz Biçimleri.....	406
i. Yanlış kaynak gösterilmesi	406
ii. Kifâyetsiz kaynak gösterilmesi	407
iii. Hiç kaynak gösterilmemesi	408
d) Herbir İstisna Özelinde Kaynak Göstermeyle İlgili Tecâvüzler ve Ref'i.....	409
i. Nutuklarla ilgili kaynak gösterme.....	409
ii. Eğitim-öğretim maksadıyla temsil serbestisinde kaynak gösterme.....	410
iii. Eğitim-öğretim maksatlı derlemelerde kaynak gösterme.....	411
iv. Genel iktibas serbestisinde kaynak gösterme.....	413
v. Basın iktibas serbestisinde kaynak gösterme	416
vi. Güzel sanat eserlerinin teşhiri ve kopyalarında kaynak gösterme.....	417
5. Eserde Değişiklik Yapılmasıyla Mâtuf Tecâvüzlerin Ref'i.....	419
a) Genel Olarak.....	419
b) Güzel Sanat Eserlerinde Değişiklik Yapılması Hâlinde	420
i. Değişikliğin eser sahibi tarafından yapılmadığının açıklanmasını talep	421
ii. Eser sahibinin adının değiştirilen eserden kaldırılması veya tashihini talep.....	421
iii. Eserin eski hâle getirilmesini talep.....	422
c) Diğer Eserlerde Değişiklik Yapılması Hâlinde.....	425
6. Birlikte İhlâlından Dolayı Malî Haklar İçin İleri Sürülen Mûtad Bedel Talebinin Manevî Haklara Yönelik Tecâvüzün Ref'i Yönetmelerine Etkisi	428
D. MALÎ HAKLARA TECÂVÜZÜN REF'İ.....	430
1. Genel Olarak	430
2. Malî Haklara Tecâvüzün Mûtad Bedelin Üç Katına Kadar Ödeme Yapılması Suretiyle Ref'i.....	433
a) Kavram	433
b) Mûtad Bedel Talebinin Hukukî Niteliği.....	435

c)	Mûtdad Bedel Miktarının Tespiti.....	437
i.	Farazî sözleşme bedelinin tespiti	438
ii.	Rayîç telif bedelinin tespiti.....	441
d)	Mûtdad Bedelin Üç Katının Talep Edilmesi.....	445
i.	Genel olarak	445
ii.	Üç kat bedel talebinin hukukî niteliği.....	446
iii.	Üç kat bedel talebinin ileri sürülmesi.....	454
iv.	Üç kat bedel talebinin kabulünde kusurun rolü	458
e)	Mûtdad Bedel Talebinin Hüküm ve Sonuçları	464
3.	Çoğaltılmış Nüshalarla Malî Haklara Tecâvüzün Ref'i	470
a)	Genel Olarak.....	470
b)	İzinsiz Çoğaltılan Nüshaların Satışa Çıkarılmış Olması	472
c)	İzinsiz Çoğaltılan Nüshaların Satışa Çıkarılmamış Olması	474
d)	Satışa Çıkarılmamış Nüshalar ve Çoğaltma Vasıtalarıyla İlgili Seçimlik Yetkiler	476
i.	İzinsiz nüshaların ve çoğaltmaya yarayan vasıtaların imhasını talep yetkisi.....	477
ii.	İzinsiz nüshaların ve çoğaltmaya yarayan vasıtaların devredilmesini talep yetkisi	480
iii.	Mûtdad bedelin üç katını talep yetkisi.....	481
e)	Seçimlik Yetkileri Kullanamayacak Olanlar	482
f)	El Koymaya Dair Hükümlerin Tatbikinin Sınırlanması.....	484
§ 16.	TECÂVÜZÜN SONUÇLARINA MATUF HUKUK DAVALARI.....	487
I.	GENEL OLARAK.....	487
II.	SONUCA MÂTUF DAVALARIN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	488
A.	MANEVÎ TAZMİNAT DAVASI.....	488
B.	MADDÎ TAZMİNAT DAVASI	490
C.	TEMİN EDİLEN KÂRIN VERİLMESİ DAVASI.....	491
III.	TAZMİNATIN ŞARTLARI	493
A.	TECÂVÜZ TEŞKİL EDEN BİR DAVRANIŞIN VARLIĞI.....	493
B.	DAVRANIŞIN HUKUKA AYKIRI OLMASI.....	494
C.	BİR ZARARIN MEYDANA GELMİŞ OLMASI.....	495
1.	Manevî Tazminat İçin Manevî Zararın Mevcut Olması.....	496
2.	Maddî Tazminat İçin Maddî Zararın Mevcut Olması	499
D.	MÜTECÂVİZİN KUSURU.....	501
E.	UYGUN İLLİYET BAĞI	506

IV. TEMİN EDİLEN KÂRIN VERİLMESİ DAVASINA ÖZGÜ ŞARTLAR	510
A. GENEL OLARAK	510
B. BAŞKASINA AİT TELİF HAKKININ HALELDAR EDİLMİŞ OLMASI.....	512
C. MÜDÂHALENİN HUKUKA AYKIRI OLMASI.....	512
D. MÜDÂHALE NETİCESİNDE BİR KÂRIN TEMİN EDİLMİŞ OLMASI.....	513
E. TEMİN EDİLEN KÂR İLE HUKUKA AYKIRI FİİL ARASINDA UYGUN İLLİYET BAĞININ BULUNMASI.....	514
V. TAZMİNATIN VE TEMİN EDİLEN KÂRIN HESAPLANMASI	514
A. GENEL OLARAK	514
B. MADDÎ TAZMİNATIN HESAPLANMASI	515
C. MANEVÎ TAZMİNAT MİKTARI VE TÜRÜNÜN TESPİTİ	517
D. TEMİN EDİLEN KÂRIN HESAPLANMASI	521
§ 17. TESPİT DAVALARI.....	523
I. GENEL OLARAK	523
II. ESER SAHİPLİĞİNİN TESPİTİ DAVASI.....	524
A. DAVANIN MAHİYETİ.....	524
B. ESER SAHİPLİĞİNİN TESPİTİ DAVASININ AÇILABİLECEĞİ HÂLLER.....	526
1. Eserin Kimin Tarafından Vücuda Getirildiğinin İhtilafı Olması Hâli	526
2. Herhangi Bir Kimsenin Eserin Sahibi Olduğu İddiasında Bulunması Hâli	527
C. TESPİT DAVASI AÇILIP AÇILAMAYACAĞI TARTIŞMALI HÂLLER.....	529
1. Genel Olarak	529
2. İntihâl Hâlinde.....	529
3. Adı Başkasının Eserinde Kullanılan Kişi Bakımından (<i>Droit de non Paternite</i>)	532
D. DAVANIN TARAFLARI	534
1. Genel Olarak	534
2. Davacı Olabilecek Kimseler	535
a) Eserin Hakikî Sahibi	535
b) Eser Sahibinin Yakınları	537
c) Malî Hak Sahipleri	538
d) Devletin Dava Açma Yetkisi	540
3. Davalı Olabilecek Kimseler	541
E. MAHKEME KARARININ HUKUKÎ NİTELİĞİ	543
III. DİĞER TESPİT DAVALARI	544

§ 18. GEÇİCİ HUKUKÎ HİMÂYE TEDBİRLERİ	547
I. GENEL OLARAK.....	547
II. TECÂVÜZÜN REF'İ VE MEN'İ DAVALARINA ÖZGÜ TEDBİRLER.....	549
III. GENEL İHTİYATİ TEDBİRLER.....	550
A. GENEL OLARAK.....	550
B. TEDBİR KARARI VERİLEBİLMESİNİN ŞARTLARI.....	551
1. Tedbirin Konusunun Malî ve/veya Manevî Haklar Olması	552
2. Esaslı Bir Zararın veya Yakın Bir Zarar Tehlikesinin yahut Emrivakilerin Olması	552
3. İddiaların Kuvvetle Muhtemel Görülmesi	554
C. İHTİYATİ TEDBİR USULÜ	555
D. İHTİYATİ TEDBİR KARARININ HÜKÜM VE SONUÇLARI	559
1. Tedbir Talebinin Kabulü ve Alınabilecek Tedbirler	559
a) Genel Olarak.....	559
b) Bir İşin Yapılması veya Yapılmamasını Emredilmesi	560
c) İşin Yapıldığı Yerin Kapatılması veya Açılmasının Emredilmesi.....	561
d) Çoğaltılmış Nüshalarla Çoğaltmada Kullanılan Kalıp ve Benzeri Vasıtalarının Muhafaza Altına Alınması.....	561
2. Kararın Uygulanması	562
3. İhtiyati Tedbire İtiraz	564
4. İhtiyati Tedbire Karşı Kanun Yolu	565
5. İhtiyati Tedbirin Kalkması.....	566
6. Haksız Tedbirden Dolayı Sorumluluk.....	568
IV. GÜMRÜKLERDE GEÇİCİ ELKOYMA TEDBİRİ	569
A. GENEL OLARAK.....	569
B. GÜMRÜK TEDBİRLERİNİN KONUSU VE KAPSAMI.....	572
C. GÜMRÜK TEDBİRLERİNİN USULÜ.....	573
D. İHLÂL TEŞKİL EDEN EŞYA HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER	574
V. DELİLLERİN TESPİTİ.....	576
A. GENEL OLARAK.....	576
B. DELİL TESPİTİ TALEBİNİN ŞARTLARI.....	578
C. DELİL TESPİTİ TALEP USULÜ	578
D. DELİL TESPİTİNİN HÜKÜM VE SONUÇLARI	580

BEŞİNCİ BÖLÜM

HUKUKÎ HİMÂYENİN MÜŞTEREK KONULARI

§ 19. GENEL OLARAK	583
§ 20. HUKUKÎ HİMÂYENİN TARAF LARI	585
I. GENEL OLARAK TARAF KAVRAMI VE TARAF SIFATI	585
II. DAVACI OLABİLECEK KİMSELER	588
A. GENEL OLARAK	588
B. MANEVÎ HAKLARA İLİŞKİN DAVALAR YÖNÜNDEN	589
1. Genel Olarak	589
2. Eser Sahibinin Davacı Sıfatı	590
a) Genel Olarak.....	590
b) Eser Sahibinin Birden Fazla Olması Hâlinde	592
i. Müşterek eser sahipliği bakımından	593
ii. İştirak hâlinde eser sahipliği bakımından.....	593
iii. Sinema eseri sahipliği bakımından.....	595
c) İşlenme ve Derleme Eser Sahiplerinin Manevî Haklara İlişkin Dava Hakları	595
i. İşlenme eser sahipliği bakımından.....	595
ii. Derleme eser sahipliği bakımından.....	597
3. Eser Sahibinden Başka Kimselerin Davacı Sıfatı	598
a) Genel Olarak.....	598
b) Manevî ve Malî Hakları Kullanma Yetkisini Devren İktisap Edenler	599
c) Eser Üzerindeki Malî Hakları Kullanma Yetkisini Kanundan Dolayı İktisap Edenler.....	601
d) Eser Sahibinin Ölümünden Sonra Manevî Hakları Kullanabilenler	604
e) Meslek Birliklerinin Manevî Hakların Himâyesine Matuf Dava Açıp Açamayacakları Meselesi	607
4. İcracı Sanatçıların Manevî Haklarla İlgili Aktif Dava Ehliyeti	609
5. Tüzel Kişilerin Manevî Haklarla İlgili Aktif Dava Ehliyeti.....	612
C. MALÎ HAKLARA İLİŞKİN DAVALAR YÖNÜNDEN	613
1. Genel Olarak	613
2. Eser Sahibinin Davacı Sıfatı	613
a) Genel Olarak.....	613

b) Eser Sahibinin Birden Fazla Olması Hâlinde.....	614
i. Müşterek eser sahipliği bakımından	615
ii. İştirak hâlinde eser sahipliği bakımından	616
iii. Sinema eseri sahipliği bakımından	619
c) İşlenme ve Derleme Eser Sahiplerinin Malî Haklara İlişkin Davacı Sıfatı	621
i. İşlenme eser sahipliği bakımından	621
ii. Derleme eser sahipliği bakımından	622
3. Malî Hakları Miras Yoluyla İktisap Edenlerin Davacı Sıfatı	623
4. Malî Hakları ve Ruhsatları Sözleşmeyle İktisap Edenlerin Davacı Sıfatı	628
a) Genel Olarak	628
b) Malî Hak Sahiplerinin Davacı Sıfatı	628
c) Ruhsat (Lisans) Sahiplerinin Davacı Sıfatı	631
5. Malî Hakları Kanun Hükmünden Dolayı İktisap Edenlerin Davacı Sıfatı	639
6. Bağlantılı Hak Sahiplerinin Davacı Sıfatı	641
7. Meslek Birliklerinin Davacı Sıfatı	642
8. Haklarının Türkiye’de İhlâli Hâlinde Yabancıların Davacı Sıfatı	644
III. DAVALI OLABİLECEK KİMSELER	646
A. GENEL OLARAK.....	646
B. MÜTECÂVİZİN DAVALI SIFATI.....	648
§ 21. GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEME.....	651
I. GENEL OLARAK.....	651
II. GÖREVLİ MAHKEME.....	652
A. YASAL ÇERÇEVE	652
B. İHTİSAS MAHKEMESİ KURULMUŞ YERLERDE GÖREV.....	654
C. AYRI BİR İHTİSAS MAHKEMESİ KURULMAMIŞ YERLERDE GÖREV	656
D. İHTİSAS MAHKEMESİ VE ÖZEL GÖREVLİ MAHKEMELERCE BAKILAN TELİF DAVALARI.....	658
1. Genel Olarak.....	658
2. Hukukî İşlemlerden Doğan Uyuşmazlıklar	661
3. Hukuka Aykırı Fiillerden Doğan Uyuşmazlıklar	665
4. Doğrudan Kanundan Doğan Uyuşmazlıklar	667

III. YETKİLİ MAHKEME	671
A. YETKİ KAVRAMI VE HUKUKÎ MAHİYETİ	671
B. MAHKEMLERİN YETKİSİNE DAİR PRENSİPLER	672
C. FSEK'TEN DOĞAN DAVALARDA YETKİLİ MAHKEMELER	674
§ 22. ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI	677
I. GENEL OLARAK	677
II. ARABULUCULUK	678
III. TAHKİM	680
A. GENEL OLARAK	680
B. İRADÎ TAHKİM	681
C. MECBURÎ TAHKİM	683
IV. UZLAŞTIRMA	685
A. CEZA UYUŞMAZLIKLARI BAKIMINDAN	685
B. BEDEL TARİFELERİNİN TESPİTİNDEKİ UYUŞMAZLIKLAR BAKIMINDAN	686
§ 23. ZAMANAŞIMI	691
I. MAHİYETİ	691
II. ZAMANAŞIMININ ŞARTLARI	692
A. ZAMANAŞIMINA TABİ BİR ALACAK OLMALIDIR	692
B. ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN DOLMASI GEREKİR	693
C. BORÇLU ZAMANAŞIMI DEF'İNDE BULUNMAMIŞ OLMALIDIR	693
III. ZAMANAŞIMI SÜRELERİ	694
IV. FSEK'TEN KAYNAKLANAN HUKUKÎ SORUMLULUKTA ZAMANAŞIMI	696
1. Sözleşmelerden Doğan Sorumluluklarda	696
2. Haksız Fiillerden Doğan Sorumluluklarda	698
a) Genel Kural	698
b) Men, Ref ve Tazminat Davaları Bakımından	699
c) Farazî Sözleşme İlişkinine Dayalı Bedel Talepli Davalar	699
d) TRT Yayınları Yoluyla Hak İhlâlinden Doğan Davalar	702
e) Uygulanacak Zamanaşımı Süreleri	703
i. Kısa zamanaşımı süresi bakımından	703
ii. Uzun zamanaşımı süresi bakımından	705
iii. Ceza davası zamanaşımı süresi bakımından	705

3. Elde Edilen Kârın Verilmesi Taleplerinde.....	708
4. Doğrudan Kanundan Kaynaklanan Sorumluluklarda.....	709
§ 24. İSPATA MÜTEALLİK HUSUSLAR	711
I. GENEL OLARAK.....	711
II. İSPAT YÜKÜ	712
A. GENEL PRENSİP	712
B. GENEL PRENSİBİN İSTİSNALARI	713
1. Normal Durumu İspat Etmek Gerekmez	713
2. Kanundan Doğan İstisnalar	713
3. Karineler	714
III. FIKRÎ HUKUKA HAS KARİNELER	715
A. GENEL OLARAK.....	715
B. ESER SAHİPLİĞİNE DAİR KARİNELER.....	716
C. MALÎ HAK VE RUHSAT SAHİPLİĞİNE DAİR KARİNELER	719
D. HAKLAR VE KULLANMA YETKİLERİNİN DEVRİNE DAİR KARİNELER ...	724
IV. HAKLARIN HUKUKA AYKIRI KULLANILDIĞINA DAİR KARİNELER	728
A. GENEL OLARAK.....	728
B. GENEL OLARAK FSEK'İN 76/2. MADDESİ.....	730
C. KARİNENİN UYGULAMA ŞARTLARI.....	732
1. Genel Olarak.....	732
2. İddianın Doğruluğunu Gösteren Delillerin Davacı Tarafça Sunulması	733
3. Kullanımın Hukuka Uygunluğuna Dair Delillerin Davalı Tarafça Sunulmamış Olması	735
4. Kullanım İzni ve Yetki Belgesinin veya Kullanılan Fikrî Ürün Listesinin Sunulmuş Olup Olmamasının Sonuçları	738
§ 25. HÜKMÜN İLÂNI	745
I. GENEL OLARAK.....	745
II. ŞARTLARI	747
A. DAVADA HAKLI ÇIKMIŞ OLMA.....	747
B. HÜKMÜN İLÂNINDA HAKLI BİR SEBEP VEYA MEŞRU BİR MENFAATİN BULUNMASI	749
C. MAHKEME KARARININ KESİNLEŞMİŞ OLMASI	751
D. HÜKMÜN İLÂNINA MAHKEMECE KARAR VERİLMESİ	751

E. HÜKMÜN İLÂNININ SÜRESİ İÇİNDE TALEP EDİLMESİ.....	752
III. İLÂNIN YAPIMASI	752
§ 26. KANUN YOLLARI	755
I. GENEL OLARAK	755
II. İSTİNAF.....	755
III. TEMYİZ.....	756
IV. ANAYASA ŞİKÂYESİ (BİREYSEL BAŞVURU)	757
KAYNAKÇA.....	761
KAVRAM DİZİNİ	779